

X Ogólnopolska Konferencja Kadry Kierowniczej Oświaty

Kraków, 1-3 marca 2013 r.

Opisy zmian w szkołach absolwentów
Studiów Podyplomowych Liderów Oświaty

Collegium
Civitas

CEO
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Wszystkie prezentacje zostały zamieszczone na stronie www.ceo.org.pl/splo

Studia Podyplomowe Liderów Oświaty są prowadzone od 2007 roku przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, Collegium Civitas, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty i Polsko – Amerykańską Fundację Wolności
www.lideroswiaty.pl

1. Jak nauczyciele wspólnie pracują nad podnoszeniem efektywności nauczania - obserwacja koleżeńska, wzajemna informacja zwrotna.

Obserwacje koleżeńskie są OK
Janina Grzecznowska dyrektor Zespołu Szkół Mechanicznych
w Gorzowie Wielkopolskim

INFORMACJE O SZKOLE:

Zespół Szkół Mechanicznych w Gorzowie Wlkp. jest najstarszą szkołą zawodową w mieście i regionie. Od 1945 roku wykształciła całe rzesze absolwentów branży mechanicznej na potrzeby lokalnego rynku pracy. Uczniowie i rodzice wiedzą, że Mechanik jest szkołą dobrze przygotowującą do kształcenia zawodowego, a nade wszystko przyjazną młodzieży. W roku szkolnym 2012/2013 w 18 oddziałach uczy się 462 uczniów w dwóch typach szkół: Technikum nr 5 (technik mechanik, technik logistyk, technik spedytor) Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 (mechanik pojazdów samochodowych, mechanik monter maszyn i urządzeń)

Misja szkoły brzmi: „Nasza szkoła jest nowatorska i efektywna. Dobrze przygotowująca do kształcenia ustawicznego, a przede wszystkim przyjazna młodzieży”. Przyjazna młodzieży jest na pewno, ale by była nowatorska i efektywna musi ulegać zmianom i szukać nowych rozwiązań.

PROBLEM:

Wnioski z nadzoru pedagogicznego, wiedza jaką uzyskałam w trakcie Studiów Podyplomowych Liderów Oświaty oraz lektura Michaela Fullana „ Odpowiedzialne i skuteczne kierowanie szkołą„ zasugerowały mi potrzebę spowodowania zmiany w moim oraz nauczycieli podejściu do procesu dydaktycznego.

Aby podnieść efektywność nauczania i uczenia się, zdecydowałam się wprowadzić w r.szk. 2011/2012 obserwacje koleżeńskie jako wstęp do oceniania kształtującego. W bieżącym roku szkolnym obserwacje są kontynuowane. Wartością dodaną prowadzonych obserwacji jest współpraca ze Szkołą Podstawową nr 15 w Gorzowie Wlkp., która od kilku lat stosuje ocenianie kształtujące. Przedmiotem obserwacji jest stosowanie elementów oceniania kształtującego (cele, kryteria sukcesu, informacja zwrotna).

POMYSŁ ZMIANY:

Obserwacje koleżeńskie są dobrą okazją do wymiany doświadczeń i udzielania wskazówek, inspirowania i poszukiwania nowych rozwiązań. Wspólne planowanie i realizacja działań bez bezpośredniej ingerencji dyrektora, pozwalają na swobodne poszukiwanie nowych rozwiązań.

Dobre przygotowanie zmiany połączone z entuzjazmem i konsekwencją dyrektora jako lidera daje rewelacyjne efekty i wpływa pozytywnie na nastawienie nauczycieli do zmiany.

Zapisywanie celów lekcji oraz kryteriów sukcesu pozwalają na efektywniejsze wykorzystanie czasu lekcji. Przede wszystkim jednak pomagają uczniom uporządkować wiedzę i zrozumieć czego i po co się uczą. Dzięki wymianie doświadczeń nauczyciele wzbogacają swój warsztat pracy o techniki i metody stosowane przez kolegów i koleżanki a to motywuje do dalszego samodoskonalenia. Istotnym elementem obserwacji jest rozmowa poobserwacyjna pełna życzliwych komentarzy, porad i wskazówek. Nauczyciele nabywają umiejętność wyrażania przychylnych i merytorycznych wypowiedzi zamiast krytyki. Wymiana doświadczeń i doskonalenie form współpracy służą poprawie atmosfery w gronie pedagogicznym jak również poprawie relacji z uczniami, a co najważniejsze organizacja lekcji zyskuje na jakości. Rodzice uczą się pytać swoje dzieci czego się w szkole nauczyły zamiast pytać o oceny.

REKOMENDACJE:

Każdy dąży do jakiejś zmiany, aby jego życie zawodowe nie było nudne i monotonne. Jednakże tak samo pragniemy zmian jak się ich boimy, gdyż poruszanie się po znanych ścieżkach jest bezpieczniejsze niż wyruszanie w nieznaną. Najważniejsza więc na początku drogi jest wiara w to, że uda się zmienić rzeczywistość. Nigdy jednak nie dojdzie do zmiany jeśli nie pojawi się ktoś, kto ma pomysł, wykaże się kreatywnością, zarazi innych entuzjazmem i poprowadzi do sukcesu. To dyrektor jako lider daje pewność, że wyznaczony cel możliwy jest do osiągnięcia. Praca nauczycieli obciążona jest wieloma obowiązkami, a nauczyciele często nie są pewni swoich kompetencji i boją się krytyki. Wsparcie ze strony lidera, wspólna praca nad zgodnością celów konsekwencja oraz dzielenie się wiedzą zamiast nadmiernej kontroli to moim zdaniem gwarancja powodzenia we wdrażaniu zmian. Nie sposób wdrażać zmian i działać efektywnie bez pracy zespołowej. Udział nauczycieli w obserwacjach koleżeńskich w znaczący sposób wpływa więc na ich rozwój zawodowy.

Jeżeli w przeprowadzanych ankietach uczniowie i nauczyciele zgodnie odpowiadają, że wartością Zespołu Szkół Mechanicznych jest miła atmosfera

Przez obserwację koleżeńską do zespołu uczącego się Aleksandra Mikulska dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 8 we Wrocławiu

INFORMACJE O SZKOLE:

Szkoła Podstawowa Nr 8 im. J. Piłsudskiego we Wrocławiu to mała, peryferyjnie położona, placówka- 157 uczniów w 9 oddziałach (z zerówką). Ciepła, rodzinna atmosfera i indywidualne podejście do uczniów zapewnia sukcesy zarówno w pracy z uczniami o specyficznych potrzebach jak i zdolnymi. Wszystkie oddziały, to klasy integracyjne. Specjalizujemy się przede wszystkim w zaburzeniach zachowania, autyzmie -w tym Zespół Aspergera, Zespół Williama, bierzemy udział w pilotażowym programie nauczania dzieci z Zespołem Downa. W szkole pracuje kreatywna, zaangażowana kadra.

PROBLEM:

- Nauczyciele chętnie i często uczestniczą w różnorodnych szkoleniach, ale nie zawsze mają okazję podzielić się zdobytą wiedzą.
- W małej placówce przedmiotowcy nie mają kontaktu wewnątrz szkoły z kolegami uczącymi tego samego przedmiotu, nie tworzymy zespołów przedmiotowych, tylko zadaniowe.
- Skuteczność nauczania- zwłaszcza uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych- jest znacznie większa przy działaniu „jednym frontem” – bardzo potrzebne było ustalenie jednolitych, wysokich standardów każdej lekcji.
- Kluczowym punktem w pracy z dziećmi z zaburzeniami zachowania, niepełnosprawnością intelektualną, Zespołem Aspergera, Williama, Downa ADHD itp. jest dobranie odpowiednich metod i sposobów pracy (motywacji, kontaktu), które dla poszczególnego ucznia będą takie same na każdej lekcji.
- Życzliwe, bezstronne, a przede wszystkim systematyczne zaobserwowanie skuteczności rozmaitych elementów lekcji i aspektów pracy nauczyciela zapewni stały rozwój jego warsztatu.

POMYSŁ ZMIANY:

Co się udało:

- Działanie jednym frontem - wiele pomysłów, metod, sposobów pracy z dziećmi i całymi zespołami klasowymi stosuje się na wszystkich lekcjach.

- Ustalony sposób aktywizacji uczniów zdolnych stał się standardem stosowanym przez niemal wszystkich nauczycieli oraz znanymi przez uczniów (oczekiwania i nastawienia uczniów wymogły na opornych nauczycielach wprowadzenie nowych elementów lekcji).
- Zapoczątkowanie procesu powstawania struktury zespołu uczącego się.

Co działa do dziś:

- obserwacje koleżeńskie decyzją Rady Pedagogicznej weszły na stałe do katalogu narzędzi używanych w naszej szkole
- wykorzystujemy tę metodę podczas ewaluacji wewnętrznej tzn- ustalamy na każdy rok szkolny wspólne elementy do obserwacji podczas każdej lekcji.
- pary dobierają się w zależności od potrzeb obserwowanego- na cały rok szkolny, jeden semestr lub na pojedynczą obserwację.
- każdy nauczyciel, który zdobywa nowe umiejętności, metody, sposoby pracy, zaprasza chętnych na lekcje pokazowe- z jednej strony by podzielić się doświadczeniem, z drugiej zaś by wspólnie ocenić użyteczność danej metody, strategii, czy sposobu pracy

REKOMENDACJE:

- Wprowadzając zmianę nie warto trzymać się ściśle założonego kierunku i własnej wizji kolejnych kroków.
- Zmiana planowana wspólnie i modyfikowana w miarę potrzeb wraz z zespołem jest znacznie chętniej realizowana i sięga głębiej.

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ocenianie kształtujące – pomoc w uczeniu się **Dorota Gnych dyrektor Gimnazjum nr 2 w Polkowicach**

INFORMACJE O SZKOLE:

Gimnazjum nr 2 w Polkowicach to szkoła, w której uczy się: 403 uczniów
pracuje: 50 nauczycieli

Jest to szkoła, w której pracuje grupa młodych, zaangażowanych nauczycieli. Nauczycieli, którzy mają pomysły i którzy stale walczą o swoją i szkoły pozycję w środowisku. Szkoła powstała w 2004r. jest więc stosunkowo młoda ale jest dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne. Jednak środowisko, w którym pracujemy to w dużej mierze uczniowie pochodzący z rodzin rozbitych i patologicznych. Mieszkańcy hoteli robotniczych, korzystający z pomocy społecznej. Uczniowie Ci nie mają wzorców dobrego zachowania w domu. Alkohol, agresja, kłótnie, bójki to ich codzienność. Trudno liczyć na wsparcie rodziców w naszych codziennych działaniach dydaktycznych i wychowawczych. Stawiamy na drobne sukcesy uczniów, pielęgnujemy je i cieszymy się każdym.

PROBLEM:

Działania, które w szkole prowadzimy nie przynoszą oczekiwanych rezultatów. Środki kierowane w gminie na oświatę, choć nie małe w skali kraju, nie przekładają się na osiągnięte wyniki w egzaminach zewnętrznych naszych uczniów. Podczas letniego zjazdu SPLO usłyszałam o ocenianiu kształtującym, które ma służyć przede wszystkim poprawie procesu uczenia i ma pomóc uczniowi w tym procesie. To program dla nauczycieli poszukujących metod uczenia i oceniania, które pomogą uczniowi się uczyć. Moje grono pedagogiczne jest młode i stale poszukujemy sposobu jak dotrzeć skutecznie do ucznia, dlatego uznałam, że to coś dla nas. Z informacji uzyskanych na szkoleniu wynikało, że ocenianie kształtujące jest skutecznym sposobem na podnoszenie osiągnięć uczniów oraz przynosi poprawę wyników nauczania i zwiększa szanse uczniów na dobre wyniki w egzaminach zewnętrznych.

POMYSŁ ZMIANY:

Wspólnie z zespołem nadzorującym ustaliliśmy, które elementy ok zostaną wprowadzone a następnie przedstawiona została propozycja na radzie pedagogicznej i pozytywnie zatwierdzona. Ustaliliśmy, że wprowadzamy dwa elementy oceniania kształtującego:

- określenie celów lekcji i formułowanie ich w języku zrozumiałym dla ucznia
- ustalenie wraz z uczniami kryteriów oceniania, czyli tego, co nauczyciel będzie brał pod uwagę przy ocenie pracy ucznia (nacobezu – kryteria oceniania). Elementy te zostały włączone w cykl lekcji w wybranych klasach: 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3c. Zespół nadzorujący prowadził monitorowanie realizacji zadania. Wszystko było poprzedzone dwoma szkoleniami z oceniania kształtującego.

Obecnie nadal realizujemy ocenianie kształtujące (cele lekcji w języku ucznia i kryteria oceniania przed pracą pisemną). Kontynuujemy w klasach z ubiegłego roku oraz objęte zostały wszystkie nowe klasy 1. Nauczyciele w parach, raz w miesiącu piszą konspekty lekcji z elementami oceniania kształtującego oraz wprowadzamy, raz w semestrze, informacje zwrotną pisemną bez oceny sumującej. W szkole powołano szkolnych liderów oceniania kształtującego, którzy uczestniczą w szkoleniach internetowych a potem prowadzą szkolenia w zespołach przedmiotowych.

Uczniowie twierdzą, że łatwiej im przygotować się do zajęć, choć nie zawsze ma to odzwierciedlenie w ocenach. Nauczyciele odwołują się do celów lekcji i kryteria, jednak nie dla każdego ucznia jest to równoznaczne z przejęciem odpowiedzialności za proces uczenia się. Część uczniów widzi wdrażane elementy ok, jako zwiększenie motywacji do nauki oraz wsparcie w ich rozwoju.

REKOMENDACJE

Fundamentalne znaczenie przy wdrażaniu zmiany ma dyrektor, który przy realizacji tego typu zadań, powinien wzbudzać pasję i zaangażowanie nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły. Można się zastanowić czy zmiana wprowadzana przez dyrektora jest najlepszym rozwiązaniem, czy może warto zaszczyć taką potrzebę w kilku najbardziej zaangażowanych nauczycielach, którzy będą prekursorami, i którzy będą zachęcać innych do dodatkowych działań i przekształceń. W mojej szkole pierwszy sposób się sprawdził i choć zmiana wyszła „od góry” to jednak bez nacisku, spokojnie a objętych nią zostało ok. 80% nauczycieli. Miałam dużo szczęścia, bo głosy niezadowolonych nie były intensywne. Może nie obserwowałam dużego entuzjazmu, z wyjątkiem kilku nauczycieli, ale ocenianie kształtujące wpisało się w życie naszej szkoły. Rodzice, którzy interesują się postępami dziecka naprawdę są bardzo zadowoleni z takiej formy pomocy, bo ocenianie kształtujące ma pomagać uczniowi uczyć się.

NOTATKI:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Jak motywować uczniów do nauki? Jak w gronie pedagogicznym rozwiązywać ten ważny problem szkolny?

A miały być tylko cele i kryteria...

Maria Traczyk dyrektor Szkoły Podstawowej nr 15 w Gorzowie Wielkopolskim

INFORMACJE O SZKOLE:

Szkoła Podstawowa, 560 uczniów, 43 nauczycieli

PROBLEM:

Chciałam wprowadzić zmiany w uczeniu się i nauczaniu, tak aby uczniowie uczyli się skutecznie. Chcę, aby proces ten był ciągle monitorowany. Moim celem jest również budowanie wspólnoty *uczących się*, w tym uczących się nauczycieli. Zależy mi na budowaniu relacji zaufania: nauczyciel – nauczyciel. Moim celem jest również zwiększenie zaangażowania ucznia w proces *uczenia się*.

POMYSŁ ZMIANY:

- Podawanie uczniom celów i kryteriów w języku zrozumiałym dla ucznia.
- Sprawdzanie, czy zaplanowane cele zostały osiągnięte.
- Szerokie stosowanie metod i technik uatrakcyjniających zajęcia.
- Obserwacje koleżeńskie (każdy nauczyciel w szkole obserwuje lekcje koleżanek i kolegów oraz zaprasza na swoje zajęcia).
- Udzielanie trójdzielnej *Informacji Zwrotnej*.
- Nagrywanie lekcji, wspólne oglądanie jej i omawianie w zespołach przedmiotowych.
- Nie mamy już oporów przed pokazywaniem swoich lekcji.

Wspieramy uczniów w uczeniu się

Dorota Pintal dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 w Zamościu

INFORMACJA O SZKOLE

Zespół Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu to szkoła publiczna, w skład której wchodzi Szkoła Podstawowa Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi i Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi. Zespół Szkół funkcjonuje od 2005 roku. Nauka odbywa się w 24 oddziałach w tym w 15 integracyjnych. Aktualnie w Zespole uczy się 272 uczniów szkoły podstawowej i 192 gimnazjum, w tym prawie 200 to uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych (niepełnosprawni, niedostosowani społecznie, ze specyficznymi trudnościami w nauce, zdolni), niemal 50% objętych jest pomocą psychologiczno – pedagogiczną. W szkole zatrudnionych jest 75 nauczycieli i 11 pracowników niepedagogicznych.

Szkoła posiada certyfikat zarządzania jakością według normy ISO 9001:2008, tytuł Szkoły Odkrywców Talentów, tytuł Szkoły z klasą, tytuł Szkoły Dobrych Praktyk, tytuł Szkoły otwartej na zmiany. Jesteśmy wyposażeni w nowoczesne technologie komunikacyjne i informacyjne wspomagające proces dydaktyczny i wychowawczy (WiFi, tablice interaktywne, komputery i projektory w każdej sali lekcyjnej, wizualizery, pracownie specjalistyczne do terapii różnych dysfunkcji, np. logopedyczna, audio-psycho-lingwistyczna). W każdym roku szkolnym realizujemy po kilkanaście innowacji pedagogicznych i po kilka projektów unijnych. Nasi uczniowie uzyskują tytuły laureatów i finalistów wojewódzkich konkursów przedmiotowych.

PROBLEM:

Szkoła posiada liczący się w regionie dorobek edukacyjny i wychowawczy, przoduje w zakresie wyposażenia w nowoczesne technologie komunikacyjne i informacyjne wspomagające proces dydaktyczny i wychowawczy.

Do szkoły uczęszczają dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, niedosłyszający, niedowidzący i niewidomi, z niepełnosprawnością ruchową, z autyzmem dziecięcym, z Zespołem Aspergera, dużą grupę stanowią uczniowie niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym.

Szkoła osiąga średnie wyniki egzaminów zewnętrznych, w ostatnich dwóch latach edukacyjna wartość dodana w obu częściach egzaminu gimnazjalnego była ujemna prowadzona w szkole ewaluacja wewnętrzna wskazywała na problemy związane z ocenianiem i organizowaniem procesu lekcyjnego uczniowie nie

angażowali się w proces uczenia, oczekiwali gotowych rozwiązań, nie byli zainteresowani rozwojem nauczyciele stale poszukiwali metod motywujących i angażujących uczniów, sięgając jednak, po te, ich zdaniem, sprawdzone w minionych latach.

Konieczne stało się podjęcie takich działań, aby nasze efekty były proporcjonalne do wkładanego wysiłku. Poszukiwaliśmy zatem nowych, innowacyjnych rozwiązań w naszej codziennej pracy. Widzieliśmy potrzebę zmiany metod i form pracy, w tym potrzebę zmiany w sposobie oceniania tak, aby wyzwolić u uczniów większą motywację i zaangażowanie. W ocenianiu kształtującym dostrzegliśmy też jego istotny wpływ na wyrównywanie szans edukacyjnych.

Szkoła posiadała zasoby związane z ocenianiem kształtującym:

- Szkolenie w zakresie stosowania elementów oceniania kształtującego przeszło około 30 nauczycieli (ponad połowa z tych, którzy prowadzą zajęcia edukacyjne).
- Czterech nauczycieli ukończyło w ramach Nauczycielskiej Akademii Internetowej kurs dla liderów oceniania kształtującego w szkole.
- Od 2010 roku wdrażana jest innowacja pedagogiczna „Oceniam kształtująco” w jednej z klas gimnazjum, na trzech różnych przedmiotach (chemia, historia, matematyka).
- W ramach nadzoru pedagogicznego prowadzona jest obserwacja lekcji z uwzględnieniem sposobu komunikowania uczniom celu, technik zadawania pytań, uzyskiwania informacji zwrotnej.
- Biblioteka szkolna została zaopatrzona w stosowną literaturę.
- Liderzy oceniania kształtującego przeprowadzili szkolenie na szkolnej platformie MOODLE dla 12 nauczycieli.

Była to dobra podstawa do rozwijania nowych tendencji w ocenianiu i nauczaniu.

POMYSŁ ZMIANY:

Zmiana polegała na wdrożeniu:

- oceniania kształtującego: podawanie celu lekcji w języku ucznia, formułowanie do każdej lekcji wymagań edukacyjnych, zadawanie pytań kluczowych, stosowanie komentarza nauczycielskiego do pracy ucznia, wdrażanie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej,
- technik motywujących i angażujących uczniów.

Zaplanowano 4 etapy realizacji zadania.

- I. Ewaluacja w zakresie oceniania oraz efektywności procesu nauczania – uczenia się. Profil szkoły potwierdził, iż słabszą stroną szkoły jest organizacja procesu lekcyjnego, mało motywująca uczniów do działania i podejmowania próby efektywnego uczenia się. Ewaluacja wewnętrzna w obszarze oceniania pokazała między innymi, iż nauczyciele informują uczniów o wymaganiach edukacyjnych, jednak uczniowie nie widzą w nich czynnika motywującego do nauki, nie wykorzystują ich też do organizowania procesu uczenia się.
- II. Doskonalenie nauczycieli w zakresie oceniania kształtującego. Działania w ramach WDN: Szkolenie „Techniki motywujące i angażujące uczniów”, „Spacer obserwacyjny – cele i zasady organizacji”, „Obserwacje koleżeńskie”; wymiana doświadczeń z zastosowaniem platformy zdalnego nauczania; obserwacje koleżeńskie.
- III. Wdrażanie elementów oceniania kształtującego na zajęciach edukacyjnych oraz stosowanie technik motywujących i angażujących uczniów
 - klasy IV i I gimnazjum - wdrożenie wszystkich elementów oceniania kształtującego z zastosowaniem zasady stopniowego wdrażania jego poszczególnych elementów;
 - pozostałe oddziały: cel lekcji formułowany w języku ucznia, pytania kluczowe, techniki zadawania pytań, informacja zwrotna, w tym komunikowanie celu lekcji przedstawianie wymagań na każdej lekcji, pytania kluczowe kilka razy w miesiącu, informacja zwrotna nauczyciel – uczeń przynajmniej raz w semestrze
 - Techniki motywujące - np. praca w parach, zastosowanie metodników, patyczków
- IV. Monitorowanie działań.

Jak badano rezultaty?

- obserwacja lekcji, w tym: obserwacja wybranych elementów lekcji przez zespół kierowniczy, obserwacja całości lekcji przez zespół kierowniczy, obserwacja kształtująca – wzajemne obserwacje lekcji przez nauczycieli,
- obserwacja działań nauczycieli w zakresie rozwijania współpracy i doskonalenia umiejętności wdrażania oceniania kształtującego,

- ankietowanie, zasięganie informacji wśród rodziców, uczniów, nauczycieli o zastosowanych działaniach oraz ocena stopnia zadowolenia z pracy szkoły,
- kontrola dokumentacji nauczyciela, w tym sposobu planowania lekcji, planowania sprawdzianów badających umiejętności uczniów,
- analiza bieżących wyników nauczania; analiza wyników egzaminów w porównaniu z latami poprzednim.

Co działa do dziś?

Platforma , szkolenia e-learningowe na platformie w ramach WDN, wymiana doświadczeń, Obserwacje lekcji, krótkie, stosowane w ramach nadzoru , wzajemne obserwacje lekcji prowadzone przez nauczycieli, Ocenianie kształtujące, obejmuje kolejne oddziały , zyskuje więcej zwolenników wśród nauczycieli, aprobatę u rodziców, stosowanie technik motywujących, poszerza się liczba stosowanych technik , zwiększa się potrzeba ich stosowania wśród nauczycieli

REKOMENDACJE

- Odnajduję stale na nowo pasję do tego co robię.
- Ciągłe poszukuję nowych rozwiązań dotyczących organizacji procesu nauczania.
- Ciekawe przykłady stosuję na własnych lekcjach.
- Doskonałą umiejętność przyjmowania informacji zwrotnej i wykorzystywania jej do własnego rozwoju.
- Nauczyłam się cierpliwości i uczę tego innych.
- Ze zmiany uczyniłam element koncepcji pracy szkoły.
- Ocenianie kształtujące stało się częścią wizji szkoły.
- Nowe zasady, nawyki, formy pracy zostały sformalizowane i stały się częścią szkolnych procedur.
- Wiele działań warto wprowadzić do szkolnych planów jako przykłady dobrych praktyk. Istotne zdaje się być dostrzeganie potencjału innych osób i włączanie ich do grupy liderów „trzymających zmianę”.

Sztuka motywowania, czyli jak pomóc dziecku, aby samo chciało **Bożena Turek dyrektor Gimnazjum w Białym Kościele**

INFORMACJA O SZKOLE

Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego w Białym Kościele znajduje się na terenie podkrakowskiej gminy Wielka Wieś. Jesteśmy organizacją liczącą około 200 uczniów i około 20 nauczycieli, która powstała w roku 1999. Przechodzimy kolejne etapy tworzenia zarówno materialnego jak i organizacyjnego, emocjonalnego, kompetencyjnego Środowisko rodzinne uczniów bardzo zróżnicowane. Większość uczniów nie może liczyć na pomoc swoich rodziców.

„Jeśli żyjesz dobrem tych dla których pracujesz, gdy dostrzegasz ludzi z którymi pracujesz – przestajesz żyć tylko dla siebie i żyjesz miłością” - to cytat z twórczości ks. Jana Twardowskiego, Patrona naszego gimnazjum.

PROBLEM:

Frustracja, jakiej doświadczają liczni nauczyciele, gdy próbują motywować uczniów, jest rezultatem splotu czynników, jaki często ma miejsce w naszych szkołach. Czynniki te to: brak czasu, duża liczba uczniów mających kłopoty z nauką lub kłopoty emocjonalne, konieczność sprostania twardym wymaganiom stawianym wobec nauczyciela przez władze oświatowe i przez rodziców, liczne sytuacje stresujące. Wobec takich zagrożeń bardziej staramy się utrzymać klasę w spokoju i porządku, niż wzbudzać uczniowską motywację do nauki. Nauczyciele wciąż narzekają na brak motywacji do nauki ze strony uczniów. Choć zmiany są oczywistością w naszym gimnazjum, to wielu nauczycieli zamyka się na innowacyjne możliwości rozwiązywania „starych” problemów, nie poszukują nowych dróg rozwoju osobistego i zawodowego, zamykają się w „starych schematach” działania.

POMYSŁ ZMIANY:

Projekt zmian ma na celu wzbogaceni wiedzy nauczycieli i rodziców na temat strategii motywacyjnych, wypracowaniu systemu wspólnych działań (nauczycieli, rodziców i uczniów), które sprzyjać będą odpowiedniemu nastawieniu uczniów do ich obowiązków szkolnych. W ramach projektu będziemy pomagać rodzicom w stymulowaniu rozwoju ich dzieci. Często uczniowie tracą wiarę w siebie i w szkołę, a w konsekwencji tracą motywację do uczenia się. Zrozumienie motywacji uczniów i poznanie, jak można ją wzbudzić i podtrzymać to jeden z celów wprowadzanej zmiany. Wiedza o motywacji może przyczynić się do skutecznego wpływania na rozwój uczniów, a tym samym pomoże zmniejszyć ich trudności i niepowodzenia w pracy szkolnej.

I. Szkolenie: „Jak motywować uczniów do nauki i zmian w zachowaniu" skierowane do nauczycieli i rodziców

II. Warsztaty:

- a. dla wychowawców – dyrektor wraz z pedagogiem przygotowują wychowawców do przeprowadzenia warsztatów ułatwiających uczniom poznanie jak funkcjonuje ich psychika i aktywność oraz diagnozy ich potrzeb, zainteresowań i celów
- b. dla uczniów - wychowawcy przeprowadzą warsztaty dla uczniów: „ Podstawowe zasady funkcjonowania psychiki”, „Diagnozowanie potrzeb, zainteresowań i celów uczniów” - dwie kolejne lekcje wychowawcze

III. System motywacyjny:

- a. spotkanie robocze przedstawicieli nauczycieli, rodziców i uczniów w celu wypracowania strategii motywacyjnej w naszej szkole
- b. stworzenie dokumentu: System motywacyjny w nauczaniu i wychowaniu w Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego w Białym Kościele

IV. Wdrażanie zewnętrznych czynników motywujących:

- apele szkolne – na początku każdego miesiąca, przed lekcjami odbywa się apel na którym promowane są pozytywne postawy uczniowskie oraz korygowane postawy negatywne; apele przygotowują również uczniowie,
- zebrania rodzicielskie - wychowawcy wspólnie przygotowują spotkania z rodzicami współpracując z pedagogiem szkolnym i dyrektorem dbając o to aby stawały się źródłem wzajemnego zaufania nauczyciel - rodzic ,
- stała gazetka szkolna - gazetka ścienna promująca wzorowe postawy i osiągnięcia uczniowskie,
- obserwacje koleżeńskie – celem obserwacji będzie szukanie odpowiedzi na pytanie: Jak prowadzić lekcję aby wzbudzać i wzmacniać u uczniów naturalną ciekawość świata, aby stwarzać sytuacje, w których uczeń stanie się autentycznym podmiotem w procesie nauczania-uczenia się?
- nagrody - wycieczki i inne nagrody promujące postawy zaangażowania uczniów rozwój własny i rozwój szkoły,
- Indywidualna rekrutacja uczniów klas szóstych – spotkania dyrektora i pedagoga z uczniem i jego rodzicami(czerwiec),
- integracja uczniów klas pierwszych,
- szkolenie dla wychowawców i rodziców klas pierwszych na temat: „Jak motywować uczniów do nauki i zmian w zachowaniu",

- warsztaty dla uczniów klas pierwszych obejmujące: podstawowe zasady funkcjonowania psychiki, diagnozowanie potrzeb, zainteresowań i celów.
- apele szkolne na początek każdego miesiąca roku szkolnego,
- obserwacje koleżeńskie wśród nauczycieli i wzajemne wsparcie w procesie nauczania,
- spotkania uczniów z ludźmi którzy posiadają pasję,
- eksponowanie osiągnięć uczniowskich i nauczycielskich na Gazetkach szkolnych, stronie internetowej i apelach szkolnych,
- udział dyrektora w zebraniach rodzicielskich poszczególnych klas,
- spotkania integracyjne dla rodziców, uczniów i nauczycieli .

Ważnym efektem zmian jest dla mnie to że nauczyciele analizowali między sobą jak lepiej można zrealizować jakiś temat lub fragment lekcji. Pojawiła się nowa jakość – to co robi nauczyciel w czterech ścianach klasy to nie jest tylko jego sprawa, można o tym rozmawiać i wzajemnie się od siebie uczyć. Realizuje się pomysł tworzenia małych zespołów nauczycielskich, których głównym zadaniem będzie doskonalenie pracy z uczniem na lekcji. W czasie szkoleń dla rodziców zrodziła się dyskusja z której wynikała konieczność ścisłej współpracy polegającej na wymianie informacji o dziecku, wspólnym dochodzeniu do sposobów rozwiązań różnych problemów edukacyjnych dzieci. Powstało Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum w Białym Kościele, którego członkami są głównie rodzice i nauczyciele. Zwróciłam uwagę na fakt, iż nauczyciele byli zdziwieni wynikami badań świadczącymi o tym że najważniejszym narzędziem motywacyjnym jest zachowanie nauczyciela. Uświadomienie sobie przez nauczycieli swojej roli w motywowaniu uczniów stało się punktem wyjścia do planowania dalszych działań motywacyjnych.

Podjęte działania zmierzające do zwiększenia motywacji uczniów do nauki spowodowały przede wszystkim refleksję w gronie nauczycieli i rodziców. Otworzyło to nowe możliwości, pojawiły się nowe drogi dojścia do pożądaných efektów. Nauczyciele zaczęli intensywniej ze sobą współpracować i współpraca ta przeniosła się na nowe obszary pracy. Wprowadzenie obserwacji koleżeńkiej przyniosło oczekiwane rezultaty. Dotychczas nauczyciele nie rozmawiali o tym jak uczą, na jakie napotykają problemy w procesie nauczania. Wymiana doświadczeń wśród nauczycieli pokazała uczniom iż wszyscy podejmujemy trud uczenia się w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Wprowadzanie zmiany miało też silny wpływ na cały zespół, który się wzmocnił, wyłonił wewnętrznych liderów nauczania. Wzmocnieniu uległa współodpowiedzialność za pracę szkoły i wspólnie osiągnane wyniki, zespół stał się bardziej efektywny. Zaszła zmiana w moim przywództwie. Bardziej odważnie zaczęłam dzielić się władzą.

REKOMENDACJE

- Wprowadzanie zmiany miało silny wpływ na cały zespół, który się wzmocnił, wyłonił wewnętrznych liderów nauczania. Wzmocnieniu uległa współodpowiedzialność za pracę szkoły i wspólnie osiągnane wyniki, zespół stał się bardziej efektywny.
- Zaszła zmiana w moim przywództwie. Bardziej odważnie zaczęłam dzielić się władzą, co pozwala mi na realizację zadań, na które zwykle nie miałam czasu.
- Podjęte działania zmierzające do zwiększenia motywacji uczniów do nauki spowodowały przede wszystkim refleksję w gronie nauczycieli i rodziców. Otworzyło to nowe możliwości, pojawiły się nowe drogi dojścia do pożądaných efektów: powstało Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum w Białym Kościele zrzeszające głównie rodziców i nauczycieli, wprowadzamy Dziennik elektroniczny, uruchomiliśmy Platformę edukacyjną.
- W gronie nauczycielskim zmniejszyły się narzekania na brak motywacji uczniów do nauki. Zastąpione zostało wysiłkiem wprowadzania zmian w sposobie nauczania i komunikowania się z uczniem ... ale to dopiero początek trudnej drogi.
- Odpowiedni czas przygotowania szkoły do zmian (refleksja nad własnym warsztatem; wzajemne zaufanie; otwartość na zmiany; wiedza na temat motywacji – mam ją albo jej nie mam, czy jest intuicyjna czy prawdziwa; umiejętność pracy w zespole).
- Szkolenia i warsztaty budujące zespół.
- Dążyć do tego, aby inicjatywy motywujące zespół wychodziły od nauczycieli.
- Rozpoznać liderów oraz relacje w zespole i odpowiednio je wykorzystać.
- Być świadomym tego, że nie cały zespół stanie się sojusznikiem zmian. Musimy zacząć od ludzi chcących zmian, posiadających cechy lidera i sprawdzone w roli lidera.
- Wiedzieć, że opór na zmianę może wynikać z nieumiejętności pracy zespołowej. Często takie są osoby mają wyrobioną pozycję dobrego nauczyciela, nie widzą powodu dla którego miałyby dzielić się wiedzą i pomagać innym.

